

Naturrisikoutvalget

Oppnevnt 22. juni 2022

Naturrisikoutvalget

Åpent digitalt innspillsmøte 28. februar 2023

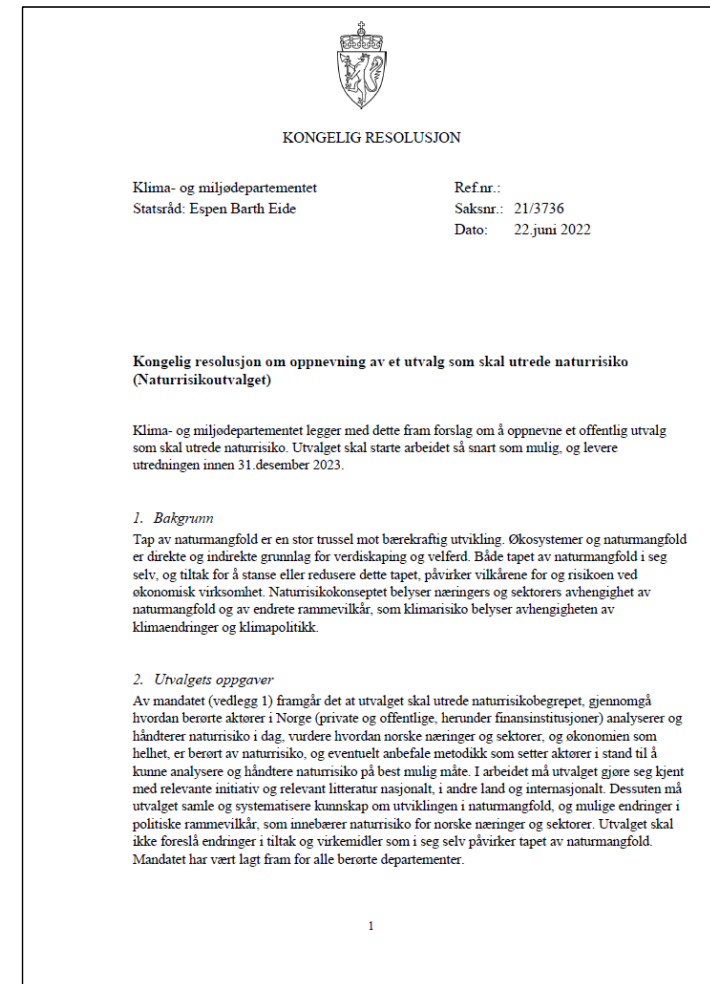
Orientering ved utvalgsleder Aksel Mjøs

Program for innspillsmøtet

1. Velkommen
2. Orientering om naturrisikoutvalget
 - Bakgrunn for utvalget – tap av natur og endrede rammevilkår
 - Utvalgets sammensetning og mandat
 - Koblinger til andre løp som går
3. Invitasjon til innspill
 - Spørsmål utvalget særlig ønsker innspill på
 - Format og frist for innspill
4. Avklarende spørsmål fra deltagere
5. Avslutning innen kl. 1115

Om naturrisikoutvalget

- Opprettet av regjeringen ved kongelig resolusjon 22. juni 2022
- Skal levere sin utredning innen 31. desember 2023
- Aksel Mjøs leder utvalget
- Tolv øvrige medlemmer
- Klima- og miljødepartementet har ansvar for sekretariatet

Bakgrunn for utvalget

Tap av naturmangfold er en stor trussel mot bærekraftig utvikling. Økosystemer og naturmangfold er direkte og indirekte grunnlag for verdiskaping og velferd.

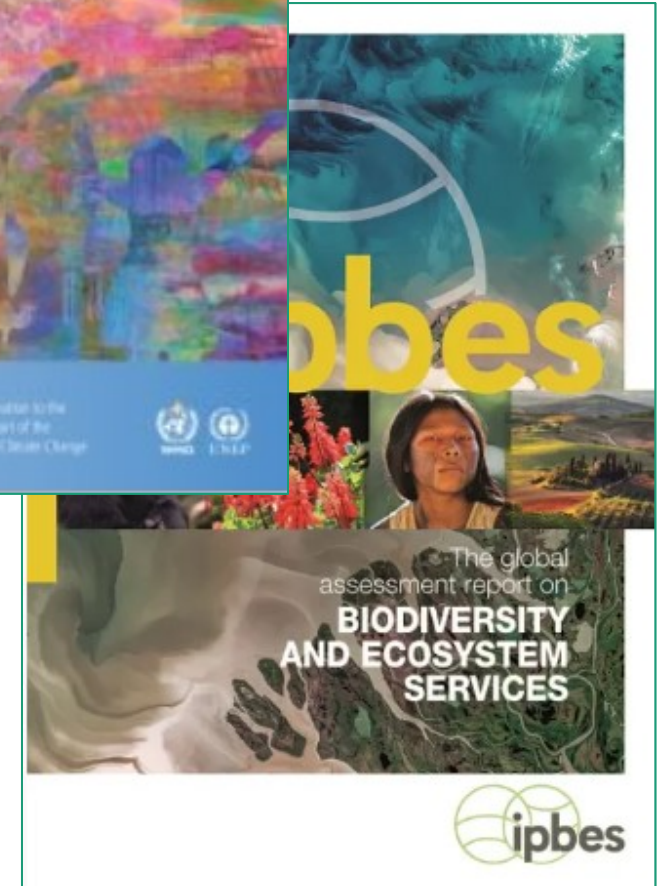
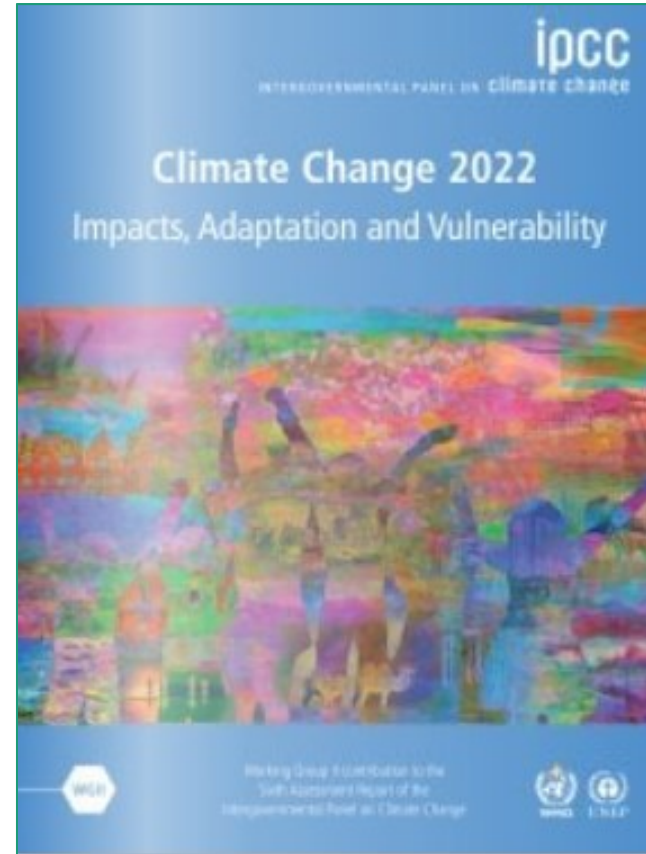
Både tapet av naturmangfold i seg selv, og tiltak for å stanse eller redusere dette tapet, påvirker vilkårene for og risikoen ved økonomisk virksomhet.

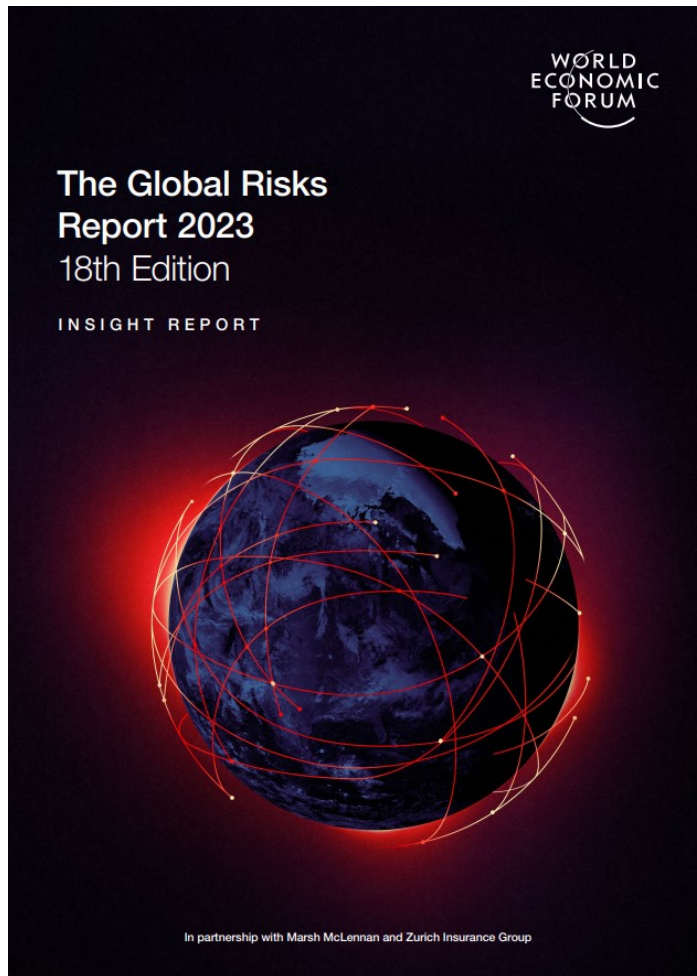
Naturrisikokonseptet belyser næringers og sektors avhengighet av naturmangfold og av endrete rammevilkår, som klimarisiko belyser avhengigheten av klimaendringer og klimapolitikk.

Status for natur globalt

Naturpanelet 2019: Tap av naturmangfold er sammen med klimaendringene den største miljøutfordringen verden står overfor. Menneskelig aktivitet truer eksistensen til én million arter.

FNs klimapanel 2022: Klimaendringene truer livsgrunnlaget vårt. De mest sårbare rammes hardest. Handlingsrommet for å sikre en bærekraftig framtid er kort.

Global risks ranked by severity over the short and long term

"Please estimate the likely impact (severity) of the following risks over a 2-year and 10-year period"

2 years

10 years

Risk categories

Economic

Environmental

Geopolitical

Societal

Technological

Mål og politikk internasjonalt

Status for natur i Norge

Elver og vassdrag

Foto: Nye Veier AS

Dyrka mark og kulturlandskap

Foto: Torbjørn Tandberg

Oslofjorden

Foto: Tor Erik Schrøder/NTB

Skog

Foto: Bård Øyvind Bredesen, Naturarkivet.no

Norske havområder

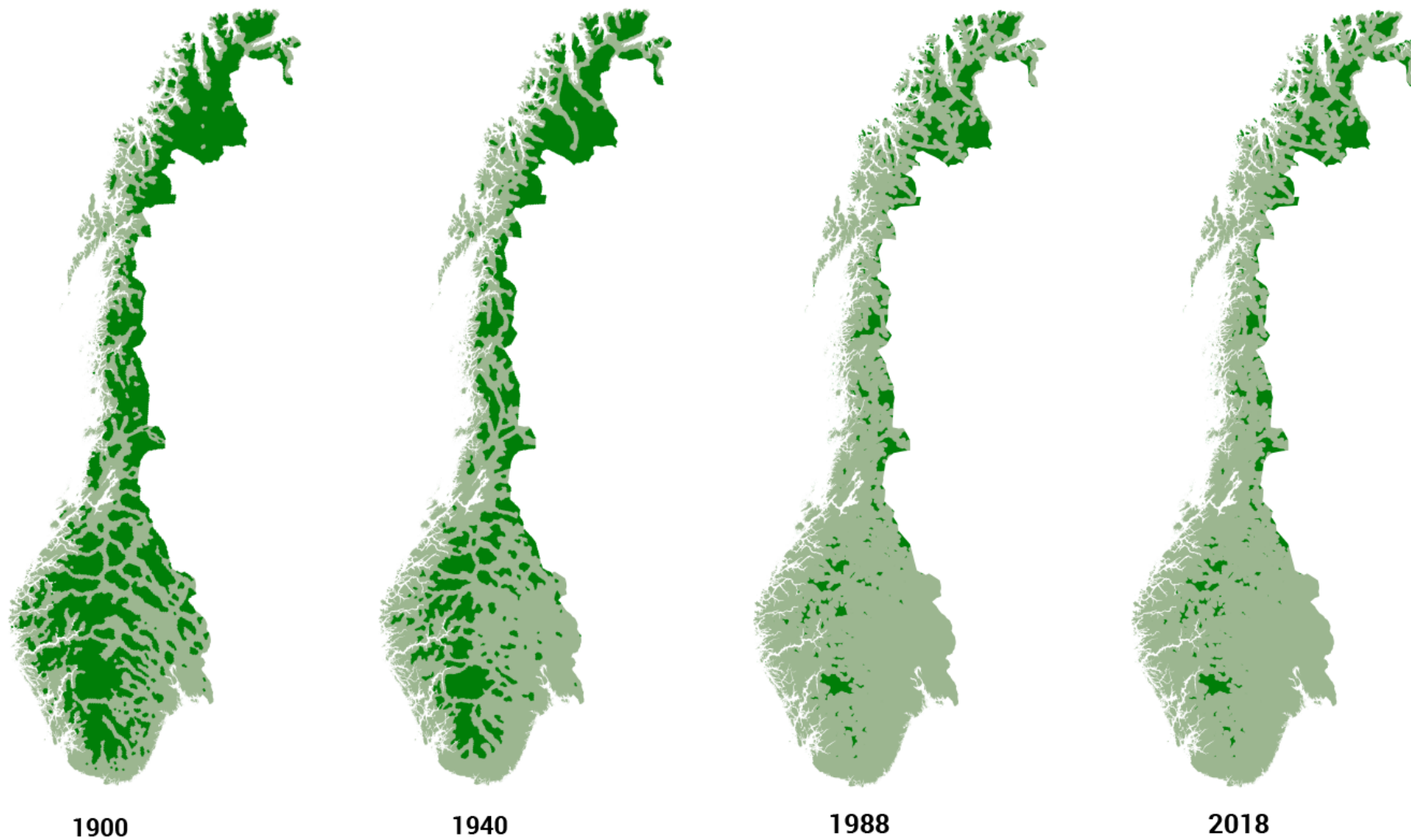
Foto: Kim Abel, Naturarkivet.no

Myr og våtmark

Foto: Tonje Fjermestad Aase/Statsforvalteren i Rogaland

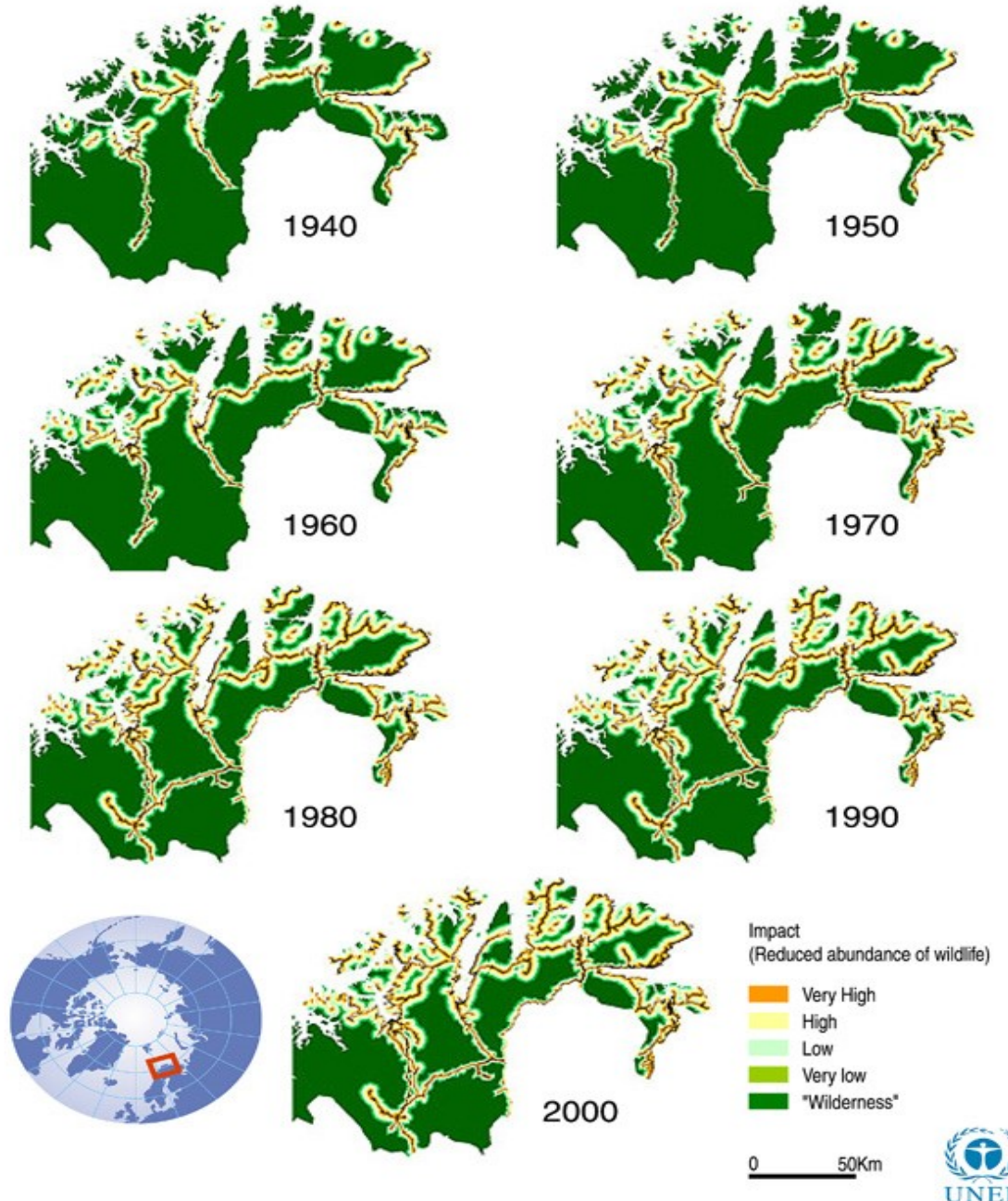
Villmarkspregede områder i Norge

● Villmarkspreget: Naturområder som ligger fem km eller mer i luftlinje fra tyngre tekniske inngrep

The encroachment of road networks in Finnmark, Northern Norway, between 1940 and 2000

GLOBIO-kartlegging for Finnmark

Naturrisiko for Norge – fysiske endringer?

LØRDAG 18. FEBRUAR 2023 VGE

UØNSKET: Havnespy, eller japansk sjøpung, er en fremmed art med svært høy risiko i fremmedartlisten. Arten ble først oppdaget i Norge i Engøysundet i Stavanger i 2020.

Havnespy kan spre seg helt til Svalbard

Beitekrisen øker i omfang

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

24.1.22

Får i seg flere miljøgifter enn forventet

PFAS kalles en av de mest bekymringsfulle miljøgiftene som eksisterer. Nå har forskerne undersøkt hvor utbredt PFAS er blant dyr og fugler i Norge.

NRK Troms og Finnmark

Publisert 3. jan. kl. 20:10

Naturrisiko for Norge – nye rammevilkår?

Verden | Oppsummert-type

Naturavtale vedtatt: 30 prosent av kloden skal bevaras

19.12.2022 11:53 | Oppdatert 19.12.2022 16:08

Aftenposten

I budsjettforliket blir regjeringen bedt om å legge frem forslag om forbud mot nedbygging av myr til utbyggingsformål i løpet av 2023. Illustrasjonsbilde: Roland Schgaguler / NTB

NTB

Vil forby nedbygging av myr – kan føre til dyrere veier

Publisert 15.12.2022 09:44 – Oppdatert 15.12.2022 10:22

Byggeindustrien
bygg.no

EUs taksonomi og fiskerinæringen

Snart må også fiskerinæringen forholde seg til kravene i EUs taksonomi. Hvilke endringer og muligheter betyr det for næringen, og hvor godt forberedt er fiskerinæringen i møte med de kommende kravene?

PUBLISERT 02.02.2023
SALT for kbnn:

Hyttebygging truer naturen

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) vil ha sterkere statlige føringer ovenfor kommunene.

Publisert 20. februar 2023 kl. 14.55

Norges Jeger-
og Fiskerforbund

Medlemmer i naturrisikoutvalget

- Aksel Mjøs (leder), førsteamanuensis og instituttleder ved Norges handelshøyskole
- Ivar Baste, tidl. spesialrådgiver, Miljødirektoratet
- Kristine M. Grimsrud, seniorforsker, Statistisk sentralbyrå
- Atle Harby, seniorforsker, SINTEF Energi
- Else H. Hendel, assisterende generalsekretær, WWF Norge
- Audun Korsæth, divisjonsdirektør, NIBIO
- Idar Kreutzer, administrerende direktør, Finans Norge
- Trude Myklebust, postdoktor, Universitetet i Oslo
- Anders Oskal, direktør, *International Centre for Reindeer Husbandry*, og generalsekretær, *Association of World Reindeer Herders*
- Claire Armstrong, professor, Universitetet i Tromsø
- Vigdis Vandvik, professor, Universitetet i Bergen
- Liv Anna Lindman, rådgiver, Landsorganisasjonen i Norge
- Hanne Kathrine Sjølie, førsteamanuensis, Høgskolen i Innlandet

Hovedmandat for utvalget

- Beskrive naturrisiko med utgangspunkt i tilnærming og begrepsbruk i [Klimarisikoutvalgets rapport](#), men med modifikasjoner som er nødvendige fordi de to utfordringene er ulike.
- Vurdere hvordan norske næringer og sektorer er [berørt av fysisk naturrisiko](#), altså nasjonalt og globalt tap av natur og naturmangfold, med hovedvekt på fysiske endringer som kan utgjøre de viktigste risikofaktorene.

Hovedmandat for utvalget, forts.

- Vurdere hvordan norske næringer og sektorer vil bli **berørt av antatte og mulige innstramminger i rammevilkår** gjennom endringer i den globale, europeiske og nasjonale naturmangfoldpolitikken, med hovedvekt på endringer som kan utgjøre de største risikofaktorene.

Hovedmandat for utvalget, forts.

- Vurdere hvordan en mest hensiktsmessig kan **analysere og framstille naturrisiko** på nasjonalt nivå.
- Gjennomgå hvordan berørte aktører i Norge (private og offentlige virksomheter, herunder finansinstitusjoner) **analyserer og håndterer naturrisiko i dag**, identifisere eventuelle forbedringspunkter og **vurdere og anbefale metodikk** som setter disse aktørene i stand til å kunne analysere og håndtere naturrisiko på best mulig måte.

Disposisjon for NOUen

- Kap. 1 Innledning og avgrensninger
- Kap. 2 Sammendrag og anbefalinger
- Kap. 3 Utfordringa: Tap av natur og naturmangfold
- Kap. 4 Risikobegrepet og naturrisiko
- Kap. 5 Næringers og sektors samhandling med natur
- Kap. 6 Rammevilkår for næringer og sektorer
- Kap. 7 Naturrisiko i norske næringer og sektorer
- Kap. 8 Naturrisiko på et nasjonalt nivå
- Kap. 9 Norske aktørers håndtering av naturrisiko
- Litteraturliste
- Vedlegg

BAKTEPPE OG RAMMER

ANALYSER OG VURDERINGER

**SYNTESER, VERKTØY OG
ANBEFALINGER**

Løp som går i Norge rundt naturrisiko

Løp som går internasjonalt rundt naturrisiko

Taskforce on Nature-related
Financial Disclosures

L

Locate

Identify the
firm's interface
with nature

E

Evaluate

Consider nature
dependencies and
impacts

A

Assess

Material risks and
opportunities

P

Prepare

Steps towards
responding and
reporting

Naturrisikoutvalget

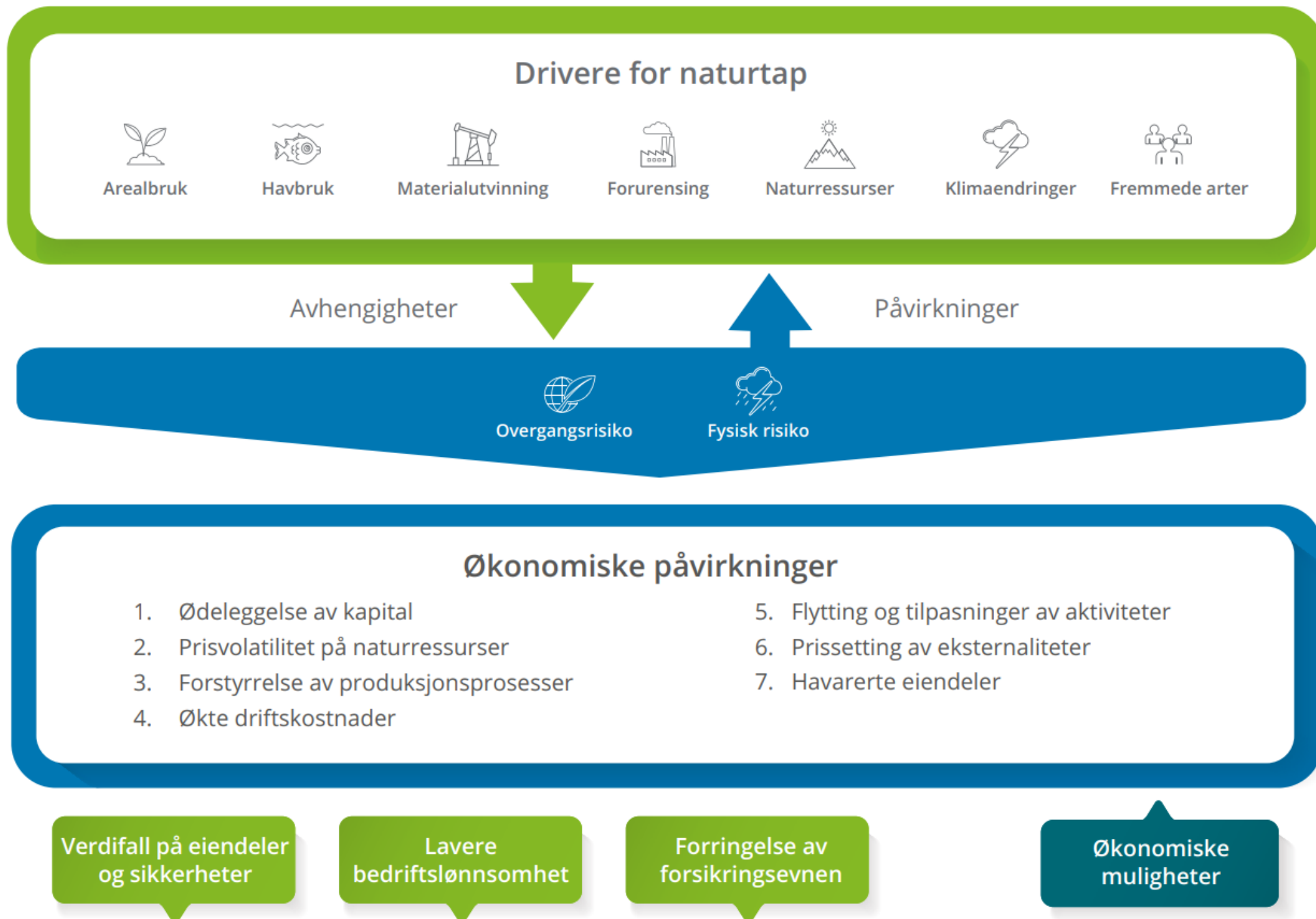

TNFD Nature-related Disclosure Recommendations (v0.3)

Governance	Strategy	Risk & Impact Management	Metrics & Targets
Disclose the organisation's governance around nature-related dependencies, impacts, risks & opportunities.	Disclose the actual and potential impacts of nature-related risks and opportunities on the organisation's businesses, strategy and financial planning where such information is material.	Disclose how the organisation identifies, assesses and manages nature-related dependencies, impacts, risks and opportunities.	Disclose the metrics and targets used to assess and manage relevant nature-related dependencies, impacts, risks and opportunities where such information is material.
Recommended Disclosures	Recommended Disclosures	Recommended Disclosures	Recommended Disclosures
A. Describe the board's oversight of nature-related dependencies, impacts, risks and opportunities. B. Describe management's role in assessing and managing nature-related dependencies, impacts, risks and opportunities.	A. Describe the nature-related dependencies, impacts, risks and opportunities the organisation has identified over the short, medium, and long term. B. Describe the impact of nature-related risks and opportunities on the organisation's businesses, strategy, and financial planning. C. Describe the resilience of the organisation's strategy, taking into consideration different scenarios. D. Describe the organisation's interactions with low integrity ecosystems, high importance ecosystems or areas of water stress.	A. Describe the organisation's processes for identifying and assessing nature-related dependencies, impacts, risks and opportunities. B. Describe the organisation's processes for managing nature-related dependencies, impacts, risks and opportunities. C. Describe how processes for identifying, assessing, and managing nature-related risks are integrated into the organisation's overall risk management. D. Describe the organisation's approach to locate the sources of inputs used to create value that may generate nature-related dependencies, impacts, risks and opportunities.	A. Disclose the metrics used by the organisation to assess and manage nature-related risks and opportunities in line with its strategy and risk management process. B. Disclose the metrics used by the organisation to assess and manage direct, upstream and, if appropriate, downstream dependencies and impacts on nature. C. Describe the targets used by the organisation to manage nature-related dependencies, impacts, risks and opportunities and performance against targets. D. Describe how targets on nature and climate are aligned and contribute to each other, and any trade-offs. E. Describe how stakeholders, including rightsholders, are engaged by the organisation in its assessment and response to nature-related dependencies, impacts, risks and opportunities.

Ulike former for naturrisiko

- Fysisk naturrisiko
 - Akutt risiko (geofysiske og biologiske naturfarer)
 - Kronisk (langsiktig) risiko
- Overgangsrisiko
 - Politikk og regulering
 - Markedsforhold
 - Teknologi
 - Holdningsendringer
- Søksmålsrisiko
- Omdømmerisiko

Naturrisikoutvalgets målbilde – hva vi skal levere

- At private og offentlige beslutninger der naturrisiko er en vesentlig dimensjon blir tatt basert på relevant innsikt i:
 - De viktigste påvirkninger på og avhengigheter av naturen
 - Lover, reguleringer og andre rammevilkår, samt ventet utvikling i disse
 - Hvordan de ulike viktige målbare naturrisikoene bør måles – og hvilke som er viktige uten å være målbare
 - Konsekvensene av beslutningene i forhold til relevante grenseverdier for naturrisiko
 - Gode avveininger mellom naturrisiko og andre hensyn
- At status og mål for naturrisiko rapporteres basert på solid innsikt, transparens og relevante normer
- Å bidra til allmenn innsikt i og respekt for naturutfordringene og naturrisiko generelt.

Spørsmål utvalget ønsker innspill på

1. Når og hvordan opplever dere naturrisiko som vesentlig for deres virksomhet?
 - Hva er mest vesentlig, avhengighet av natur, påvirkning på natur eller andre forhold?
2. På hvilke måter kan deres virksomhet bli påvirket av endringer i naturen og ressursgrunnlaget i Norge eller i andre land?
 - Hva er mest vesentlig, kobling direkte til egen virksomhet eller indirekte via verdikjeder?
3. På hvilke områder bør deres virksomhet være forberedt på å møte endringer i myndighetenes regelverk?
 - Hva med andre rammevilkår, inkludert markedsforhold, teknologi og holdningsendringer?

Spørsmål utvalget ønsker innspill på, forts.

4. Håndterer deres virksomhet naturrisiko i dag?
 - Er dette i så fall formalisert eller håndteres det på annet vis?
 - Hvordan er det i så fall koblet til klimarisiko og andre former for bærekraftsrisiko?
5. Hva slags styringsverktøy og datagrunnlag trenger dere for å vurdere naturrisiko bedre enn i dag?
 - Hva kan myndighetene gjøre for å sette dere bedre i stand til å vurdere naturrisiko?
6. Hva slags dilemmaer møter dere i beslutninger som berører natur og naturrisiko?
7. Hvilke planer har dere om å ta mer hensyn til naturrisiko?
 - I så fall, hvordan og hvorfor?
8. Har dere dokumentasjon som kan være relevant for utvalget?

Levering av innspill

- Innspill leveres på utvalgets nettside:
<https://naturrisikoutvalget.no/gi-innspill/>
- Frist for innspill er i løpet av **fredag 24. mars**
- Supplerende dokumentasjon kan sendes på e-post til sekretariatet:
finn.kateras@kld.dep.no

Om utvalget

Naturrisikoutvalget ble oppnevnt av regjeringen 22. juni 2022 og skal levere sin utredning (NOU) innen 31. desember 2023. Utvalget skal beskrive begrepet naturrisiko, vurdere hvordan norske næringer og sektorer er og kan bli berørt av tap av natur og naturmangfold og se på hvordan berørte aktører i Norge kan analysere og håndtere naturrisiko på best mulig måte.